

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa / Sorapirtti 931-412-5-78 ja Rajatorppa 931-412-5-125, ViitasaariPohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 17.03.2026 § 21
123/11.01.00.02/2025

Päätös maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n ja ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n mukaiseen hakemukseen, joka koskee soran ja hiekan ottamista sekä murskaustoimintaa kiinteistöillä Sorapirtti 931-412-5-78 ja Rajatorppa 931-412-5-125, Viitasaari. Lupaa haetaan 250 000 k-m³ maa-aineksen ottamiselle, murskeen valmistukseen ja maisemoinnin suorittamiselle.

Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA
Metsäkipinä Oy
Sininentie 1445
72300 Vesanto

Y-tunnus: 1636254-0

VIREILLETULO

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus on saapunut Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tullut vireille 11.2.2025.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toimintaan tulee hakea maa-aineslupa hiekan ja soran ottamista varten sekä ympäristölupa, koska kysymyksessä tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (ympäristönsuojelulaki 27 §, liite 1, taulukko 2, 7 c ja 7 e). Lupa-asia käsitellään ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisena yhteislupana.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (ympäristönsuojeluasetus 2 §, kohdat 6 a ja 6 b). Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

OTTAMISALUE

Toiminta-alue sijoittuu hakijan omistamille kiinteistöille Sorapirtti 931-412-5-78 ja Rajatorppa 931-412-5-125. Ottoalue sijaitsee Suovanlahden kylän itäosassa. Istunmäki–Muikunlahti maantien itäpuolella. Viitasaaren keskustaan on matkaa linnuntietä 21 km ja maanteitse 43 km. Vesannon keskustaan on matkaa linnuntietä 11 km ja maanteitse 15 km. Suunnitelma-alueen pinta-ala 6,74 ha, josta ottoalueen pinta-ala on 6,05 ha.

ALUEEN YMPÄRISTÖ

Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee alueelta 3,5 km lounaaseen. Lähin vesistö Iso-Nuottanen sijaitsee kaivualueen länsireunasta 320 metriä länteen (pinta tasolla 114,4).

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Pirttikankaan pohjavesialueella (nro 0993112, 2E luokka).

Lähin talo sijaitsee kaivualueen luoteisreunalla 170 metriä luoteeseen. Kaakossa alue rajautuu tilaan Pirttimäki 931-412-5-90. Muutoin alue rajautuu Rajatorpan tilan metsätaloustalossa olevaan alueeseen.

Kulku alueelle tapahtuu Haarala-Ristikylä maantieltä olemassa olevasta liittymästä olemassa olevaa metsäautotietä pitkin. Maanteitse on matkaa Viitasaaren keskustaan 40 km ja Vesannon keskustaan 12 km.

Kohde ei sijaitse luonnonsuojelu- tai Natura-alueella. Kohdealue ei kuulu mihinkään suojeluohjelmiin, eikä suunniteltua ottoaluetta ole osoitettu virkistyskäyttöön.

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE

Suunnittelualueella ei ole asemakaavaa tai yleiskaavaa. Aluetta koskevat Keski-Suomen maakuntakaavan kaavamääräykset. Keski-Suomen maakuntakaavassa kohdealue on merkitty biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi, matkailun ja virkistysalueeksi ja maakunnallisesti tärkeä pohjavesialueeksi.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottaminen

Alue on kartoitettu uudiskartoituksena GPS- ja dronekartoituksena marraskuussa 2024. Kartoitusta on täydennetty Maanmittauslaitoksen avoimesta aineistosta. Koordinaatisto on ETRS-TM35FIN ja korkeustaso N2000.

Alin suunniteltu ottamistaso on alueen eteläreunalla +126,0 m N2000. Ottamistaso nousee kohti koillista tasoon +128,0 m N2000.

Edellinen lupa alueelle on myönnetty 31.3.2014 (Viitasaaren kaupungin ympäristölautakunta § 25).

Sorapirtti- tilalle sijoittuva suunnitelma-alueen pinta-ala on 5,02 ha ja ottamisalueen 4,67 ha (massamäärä 175 000 m³), Rajatorppa-tilalla sijoittuva suunnitelma-alueen pinta-ala on 1,72 ha ja ottamisalueen 1,38 ha (massamäärä 75000 m³). Yhteensä suunnitelma-alueen pinta-ala on 6,74 ha, josta ottoaluetta on 6,05 ha.

Maa-aines alueella on pääosin hiekkaa ja hiekkaista soraa. Maa-aineksesta noin 40 % murskataan (100 000 m³). Murskeen vuosituotanto on keskimäärin 25 000 t/a ja maksimissaan 50 000 t/a.

Kalustona ottamisessa käytetään maa-ainesten ottamiseen tarvittavaa kuormaus- ja kuljetuskalustoa. Alueella ei normaalin ottamistoiminnan aikana säilytetä öljyä eikä huolleta koneita. Kaivun aikana syntyvät jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla. Alueen rajaustaalut, luiskamallit ja korkeushäkit rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen.

Murskausaseman sijoittelu muuttuu kaivutoiminnan edetessä kaivun suuntaan kohti koillista. Hakija arvioi, että asemilla käytetään parasta ja taloudellisesti mahdollista tekniikkaa. Alueella tulee toimimaan eri urakoitsijoita, jotka tuovat omat laitteensa alueelle. Murskaus noudattaa samoja toimintamenetelmiä riippumatta urakoitsijasta.

Alueen rintaukset, varastokasat ja toiminta-aluetta ympäröivä metsämaasto toimivat meluesteenä murskauksen edetessä. Varastokasojen sijoittelulla vähennetään meluhaittoja.

Koteloinneilla, pudotuskorkeuksien pienentämisellä ja vesikastelulla voidaan tehokkaasti vähentää ilmaan johtuvia pölypäästöjä. Käytettävä vesi otetaan pintavesilammikoista tai tuodaan tarvittaessa tankkiautolla.

Kevyttä polttoöljyä säilytetään 2-vaippasäiliöissä vain murskausjaksojen aikana. Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyn ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingoista ilmoitetaan heti valvovalle viranomaiselle sekä paikalliselle pelastusyksikölle.

Laitoksen toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, joka tarvittaessa toimitetaan valvontaviranomaiselle.

Maa-aineksen oton jälkeen alueen pohja tasoitetaan. Metsitys tapahtuu luontaisesti. Mikäli luontainen metsittyminen pitkittyy täydennetään metsitystä männyn kylvöllä. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Asian vireilläolosta on kuulutettu Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla. Kuulutus on julkaistu 3.4.2025. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty nähtävillä 3.4.-10.5.2025. Niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, on lisäksi tiedotettu erikseen kirjeellä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin yksi muistutus ja yksi mielipide.

Muistutus 1

” Maa- ja kallioperän kiviainekset ovat uusiutumattomia luonnonvaroja, joiden ottamisella on monia haitallisia vaikutuksia ympäristöön, maisemakuvaan sekä geologisiin ja biologisiin luonnonvaroihin. Näillä luonnon sora- ja hiekkamuodostumilla sijaitsevat myös maamme tärkeimmät pohjavesivarastot, joiden osuus Suomen pinta-alasta on vain noin neljä prosenttia.

Hakemuksessa esitetty toiminta poikkeaa olennaisesti siitä mitä alueella on aikaisemmin harjoitettu niin mittakaavaltaan kuin haittavaikutuksiltaan. Aikaisemmin toiminta on ollut pääsääntöisesti soranottoa ja seulontaa. Nyt

murskaustoiminnan osuudeksi on esitetty 40 %, josta aiheutuu merkittävää pöly- ja meluhaittaa.

Yksilöidyt vaatimukset ja perusteet

1. Hakemuksessa esitetään, että lähin asunto sijaitsee 170 metrin päässä. Haluan muistuttaa, että loma-asuntoni sijaitsee karttaliitteestä mitattuna noin 700 metrin päässä tulevan ottoalueen reunasta Pirttijärven rannalla, jossa sijaitsee myös kaksi muuta kesäasuntoa.

Mielestäni tämä on otettava huomioon meluhaittojen huomioimisessa.

Jatkuva meluhaitta vähentää viihtyisyyttä sekä alentaa mökin arvoa.

2. Murskaustoiminnalle tässä laajuudessa ei hakemuksessa ole esitetty mitään aikarajoituksia. Koska murskaustoiminta aiheuttaa merkittävää ja ikävää meluhaittaa kesäisin, esitän, että mikäli lupa myönnetään, murskaustoiminta kesäkuukausina (1.6-31.8) kielletäisiin kokonaan ja seulontatoiminta rajattaisiin ma-pe päiväaikaan klo 08-17.

Maa-ainesten ottosuunnitelmassa hakija esittää, että toiminta-aluetta ympäröivä metsämaasto toimii yhtenä meluesteenä. Huomautan, että tämä ympäröivä metsämaasto on viime vuosina rajusti harvennettu sekä osittain avohakattu, joten sen toimivuus meluesteenä on suhteellisen pieni eikä vähennä meluhaittaa.

Maa-ainesten ottamissuunnitelmassa ei ole tuotu esille ottoalueella pesiviä törmäpääskyjä, jotka ovat luonnonsuojelulain 69 §:n mukaan rauhoitettuja ja erittäin uhanalainen laji. Törmäpääskyjen pesät ovat lailla suojattuja myös pesimäkauden ulkopuolella. Lupaa myönnettäessä luonnonsuojelulain 69 ja 70 §:ien velvoitteiden noudattaminen on varmistettava ja kirjattava lupaan."

Mielipide 1

"-Murskauksen meluhaitat ovat olleet pienet ja yleensä lyhytaikaiset, etenkin kun murskausta on suoritettu soranottoalueen pohjalla.

-Seulonasta meluhaitat ovat olleet olemattomat.

-Harvalukuiselle linnulle, törmäpääskyille, ehdottaisin pesintäajan rauhoitusta sille soranottorinteelle, missä kulloinkin pesivät. Samoin toivoisin, että luvan jälkeen törmäpääskyille jätettäisiin riittävä pystysuora rintuus pesinnän mahdollistamiseksi myös myöhemmin, siis patkä aluetta jätettäisiin sellaisenaan olemaan."

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Viitasaren kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta ja Keski-Suomen ELY-keskukselta.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristöterveystarkastaja on antanut hakemuksesta terveydensuojeluviranomaisen lausunnon 10.4.2025, jossa todetaan seuraavaa:

"Viitasaaren kaupungin terveydensuojeluviranomaisen viranhaltijalausuntona totean seuraavaa.

Melu

Murskaus ym. tapahtuu erittäin lähellä asutusta. Melusta johtuvaa haittaa voi vähentää ja rajoittaa seuraavilla määräyksillä

- Meluavimpia toimintoja, kuten murskausta, porausta, rikitusta ja räjäytystä ei sallita kesäisin, arkipyhinä eikä Joulun aikaan.
- Päivittäinen toiminta-aika rajataan ma-pe klo 7-22 väliseen aikaan kaikkien toimintojen osalta.
- Ympäröivän asutuksen kokemaa meluhaittaa voi vähentää myös toiminnanharjoittajan hyvissä ajoin tekemä ilmoitus murskauslaitoksen saapumisesta alueelle. Sekä tieto sen päivittäisestä toiminta-ajasta ja milloin laitos poistuu alueelta. Näin asukkaan voisivat ennalta valmistautua haittaan ja tietäisivät sen olevan väliaikaista. Ilmoitus tulisi lähettää ainakin n. 500m säteellä toiminta-alueesta sijaitseviin asuinkiinteistöihin, esim. 1kk ennen toimintajakson aloittamista.
- Toiminnanharjoittajan tulee tarvittaessa kustannuksellaan toteuttaa puolueeton melumittaus.

Lisäksi suojauksissa, laitoksen sijoittelussa sekä ympäristölupamääräyksissä tulee huomioida murskausasetuksen (800/2010) toiminnan sijoittamiseen ja meluun liittyvät määräykset (3§, 6§, 7§ ja 8§ ja 13§). Erityisesti meluntorjunnan määräykset (5§).

Pöly

Pienhiukkaspitoisuus ei saa ylittää asutulla alueella Valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta 79/2017 annettuja terveyshaittojen ehkäisemiseksi annettuja raja-arvoja.

- Tarvittaessa toiminnanharjoittajan tulee kustannuksellaan toteuttaa puolueeton ilmanlaadun mittaus.

Laitoksen suojauksissa, sijoittelussa sekä ympäristölupamääräyksissä tulee huomioida em murskausasetuksen (800/2010) toiminnan sijoittamiseen ja pölyyn liittyvät määräykset (4 §).

Pohjavesiensuojelu

Toiminnassa ja ympäristöluvassa tulee huomioida Vna 800/2010 kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamien ympäristönsuojelusta (ns. murskausasetuksen) määräykset maaperän ja pohjaveden suojelusta (9 §).

Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi, joten toimijalla on oltava imeytysainetta. Päästöistä on välittömästi ilmoitettava kunnan öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiselle."

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Keski-Suomen ELY-keskus on antanut hakemuksesta 1.10.2025 päivätyn lausunnon, jossa todetaan seuraavaa:

"Luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat

-Maa-ainesten ottoalueelta on tuoreita havaintoja pesivistä törmäpääskyistä vuosilta 2025, 2023 ja 2020 (Laji.fi). Törmäpääsky on luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettu laji. Lisäksi törmäpääsky on

erittäin uhanalainen (EN). Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesinnän häirintä ja pesien haltuunotto, siirtäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää lisääntymiskauden ulkopuolellakin pesän vahingoittamisen, kun kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Törmäpääsky luetaan lajiksi, joka käyttää samoja pesäkoloja toistuvasti. Hakemuksesta ei ilmene onko ottoalueella törmäpääskyn pesäkoloja tai kuinka alueella mahdollisesti sijaitsevat pesäkolot huomioidaan myöhemmin maisemoinnin yhteydessä. Jos alueella on törmäpääskyn pesiä, tulee ne säilyttää. Jos esimerkiksi luiskauksia on välttämätön tehdä pesätörmien kohdalle, esimerkiksi turvallisuuden vuoksi, tulee tällöin hakea niiden hävittämiseen poikkeuslupaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta (LSL 70 §:n 3 momentti).

Lajitietokeskuksen Viranomaisportaalin tai ympäristöhallinnon tietojärjestelmien mukaan alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole tiedossa muita rauhoitettujen tai uhanalaisten lajien esiintymiä. Kohteen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse perustettuja suojelualueita tai Natura-alueita.

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Pirttikankaan pohjavesialueella (nro 0993112, 2E luokka), joka on varattu Haaran, Puronkylän ja Suovanlahden vedenhankintaa varten. Pohjavesialue sijoittuu luode-kaakkosuuntaiselle pitkittäisharjujaksolle, joka kulkee Vesannolta Pihtiputaan Iloskankaalle. Harju on leveä ja tasainen delta. Harjun maaperä on hiekkaa, soraa ja kivistä soraa. Harjun laiteilla esiintyy hienoa hiekkaa. pohjaveden virtaussuuntien määrittäminen vaatii lisätutkimuksia.

2E luokka tarkoittaa muuta vedenhankintakäyttöön soveltuvaa pohjavesialuetta, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Ottoalueen länsipuolella sijaitseva Iso-Nuottanen -lampi saa vetensä lammen itäpuolen suolla sijaitsevista kahdesta lähteestä. Molemmilla lähteillä on kohtalaisen voimakas virtaama ja molempien läpi on joskus kaivettu ojat, mutta ne ovat luonnontilaistuneet. Kyseessä on metsälain suojelukohde. (Aallokas Oy 2019).

Maa-ainesten ottaminen; Opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30 mukaan suoja-alueiden ulkopuolisilla pohjavesialueiden osilla, suojakerroksen paksuus on vähintään 3 - 4 metriä.

Yhteenveto

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottoa ja kiviaineksen murskausta asiakohdassa mainitulta alueelta. Ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottamistaso on esitetyn mukaisesti alueen eteläreunalla +126,0 m N2000. Ottamistaso nousee kohti koillista tasoon +128,0 m N2000. Alimman ottotason tulee kuitenkin olla vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

- Ottoalueen ja lähdealueen väliseen maastoon, ottoalueen länsipuolelle, tulee asentaa uusi näytteenottoon sopiva pohjavedenhavaintoputki.

Havaintoputki tulee asentaa riittävän tehokkaalla porakoneella. Havaintoputki asennetaan kallioon asti kolmen metrin kalliovarmistuksella. Putkimateriaalina käytetään PEH-putkia (halkaisija 50 mm). Havaintoputki suojataan suojaputkella ja huomiomerkinnällä sekä ne lukitaan (avain tulee toimittaa myös ELY-keskukselle). Putki tiivistetään maanpinnasta bentoniitilla tai vastaavalla. Kaluston valinnassa ja työn toteutuksessa tulee tarkasti huomioida tutkimuskohteen sijainti pohjavesialueella.

Havaintoputkesta toimitetaan putkikortti, jossa esitetään kairausvyvydet, maalajiarviot, x-, y- ja z-koordinaatit (putken pää ja maanpinta) sekä muut tarvittavat havainnot. Havaintoputkikortti toimitetaan sekä pdf- että muokattavassa muodossa kunnan viranomaisille ja ELY-keskukseen. Koordinaatit tulee ilmoittaa ETRS TM35FIN-muodossa. Käytettävä korkeusjärjestelmä on N2000.

Ottoalueen sijoituessa pohjavesialueelle, tulee pohjaveden laatua seurata. Pohjavesinäytteestä tutkitaan ennen toiminnan jatkamista, päätyttyä ja välivuosina kolmen vuoden välein, väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi öljyhiilivedyt C10-C40.

-Lisäksi alueen läheisyydessä sijaitsevista havaintoputkista tulee havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maan- ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassa oloaika.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Viitasaaren kaupungin öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Alueen loppumuotoilu suoritetaan suunnitelman mukaisesti. Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu.

- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

-Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Murausasetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

-Toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö –julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) mukaisia suosituksia.

- Hakemuksen mukaan lähin talo sijaitsee ottoalueesta n. 170 m päässä luoteeseen. On huomioitava, että Murausasetuksen 3 §:n mukaan "Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun pihalueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä."

- Toiminta-ajoissa on esitetty laajempia toiminta-aikoja rikotuksen osalta, kuin mitä Murausasetuksen 8 §:n on kirjattu. Lisäksi kuormaamista ja kuljetusta on esitetty tapahtuvan myös lauantaisin klo 8-18. Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormausta ja kuljetusta lauantaisin kello 7.00-18.00 välisenä aikana. Hakemuksessa ei ole esitetty erityistä syytä lauantaisille kuormauksille ja kuljetuksille. ELY-keskus katsoo, että päivittäisissä toiminta-ajoissa lähtökohtaisesti noudattaa Muraus-asetuksessa annettuja toiminta-aikoja.

-Melu- ja pölytilanteen seuranta tulee tehdä. Tarvittaessa melun- ja pölyntorjuntatoimien toimivuus ja niiden suojaavuus tulee varmentaa melu- ja pölymittauksin, erityisesti, mikäli näistä tulee aiheellisia valituksia. Mittaussuunnitelmat tulee esitellä valvontaviranomaiselle ennen mittausten tekemistä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan melumittaukset ovat aiheellisia. Mikäli ohjeavot ylittyvät, on ryhdyttävä toimenpiteisiin melutason korjaamiseksi. Tarvittaessa valvontaviranomainen voi muuttaa melu- ja pölymittausten tarkkailutiheyttä.”

Luvanhakijan vastine saapuneisiin lausuntoihin, muistutukseen ja mielipiteeseen

Luvanhakija on vastineessaan todennut mm. seuraavaa:

”Mielestämme on kohtuutonta rajoittaa toimintaa melun perusteella ilman valvottuja melumittauksia. Mökkiläinen kertoo muistutuksessaan virheellisesti loma-asuntonsa sijaitsevan n.700 metrin päässä tulevan ottoalueen reunasta. Huomautamme että kartasta mitaten muistuttajan loma-asunto näyttäisi olevan n.870 metrin päässä ottoalueen reunalta, ja yli 900 metrin päässä Sorapirtin murskauspaijalta.

Muistutuksessa puhutaan virheellisesti jatkuvasta meluhaitasta.

Huomautamme että murskausta olisi vain muutama päivä vuodessa, joten mielestämme silloin ei ole kyse jatkuvasta melusta.

Lisäksi huomautamme että tätä mökkiläistä lähempänä asuu myös vakituisia asukkaita, mutta heiltä valituksia melusta ei ole tullut. Yksi vakiasukas on jättänyt mielipiteen, ja siinäkin todetaan vain näin:

”murskauksen meluhaitat ovat olleet pienet ja yleensä lyhytaikaiset”.

Ajattelisimme että mikäli satunnainen murskaus silloin tällöin olisi aiheuttanut yleisesti koettuna kohtuutonta melua lähialueelle, valituksia melusta olisi tullut tähän hakemukseen liittyen useampia kuin vain tämä yksi ainut mökkiläisen valitus.”

”Maa-ainesten nosto ja soranmurskaus on elinkeinotoimintaa, joka pitää pystyä tekemään silloin, kun lumesta ja roudasta ei ole suurta haittaa.

Elinkeinotoiminnan harjoittamiseksi murskausta ja maa-aineiden nostoa on voitava harjoittaa silloin, kun tavaraa kysytään, tai ainakin kohtuullisella toimitusajalla. Murskauksen kieltäminen koko kesän (3kk) ajaksi vaikeuttaisi myös murskausyrittäjien toimintaa ja saatavuutta kohtuuttomasti.”

”Talvikuukaudet rajoittavat jo soranotto- ja soranmurskaustoimintaa, sillä penkat ja kasat ovat silloin jäässä. Mikäli talvikuukausien lisäksi myös 3kk kesäajasta rajataan pois murskauskiellon vuoksi, aikaikkuna murskauksen suorittamiseen jää kohtuuttoman pieneksi, ottaen huomioon myös sen seikan että olemme vallan ulkopuolisten murskausurakoitsijoiden aikataulujen varassa.

Oma ehdotuksemme on, että murskausta ei tehdä heinäkuussa, jolloin koko Suomi on lomalla, ja ihmiset viettävät aikaa mökkeillään.”

”Pirttilkankaalta, useamman maanomistajan maalta, nostetaan suurin osa Vesannolla käytettävästä sorasta. Jonkin verran soraa toimitetaan Tervoon ja Viitasaaren itäreunalle. Soranottoa alueella on ollut jo noin kuusikymmentä vuotta. Toiminta on vakiintunutta, eikä sen pitäisi olla yllätys alueella asuville ja mökkeileville.”

”Samalta alueelta nostotoimintaa harjoittavalla toimijalla on murskauskielto kesä - elokuussa (3kk). Sen sijaan Viitasaaren keskustaa lähellä olevan ottotoimijan lupapäätökseen ei ole asetettu lainkaan kesäaikaista murskauskieltoa ympäröivästä asutuksesta huolimatta. Toivomme tänne

syrjäkylien toimijoille yhdenmukaista kohtelua verrattuna Viitasaaren keskustan läheisyydessä toimiviin saman alan yrityksiin.”

”ELY:n ohjeiden mukaan soranoton suojakerroksen paksuus pitää olla 3-4 m pohjavedestä. Lausunnon yhteenvedossa määritellään suojakerrokseksi 4 metriä, eli raja-arvon yläreuna. Tämän suojarajan noudattaminen vähentää nostettavissa olevan soran määrää pinta-alayksikköä kohti. Näin toimien soraa joudutaan nostamaan isommalta pinta-alalta, verrattuna siihen että koko nostokerros käytettäisiin hyväksi samalla käsittelyllä (BAT). Esitämme että pohjaveden suojakerroksessa pyritään 3 metriin.”

”Vaiheittaisiin maisemointitöihin liittyen huomautamme, että kyseessä on useasta soraomontusta koostuva alue, joten maisemointitöitä ei päästä lähivuosina tekemään ennenkuin rajapenikka on käytetty. Ja jatkossa soraomonttua olisi tarkoitus laajentaa lounaaseen päin.

Kuormaaminen ja kuljetus tapahtuisi pääasiassa arkipäivisin. Osa asiakkaistamme on kuitenkin yksityishenkilöitä (esim. mökkiläisiä), jotka ovat vapaalla viikonloppuisin, ja täten aktiivisia silloin kun ovat itse paikalla asunnoillaan. Asiakaslähtöisyydestä siis kumpuaa toive kuormata ja kuljettaa poikkeustilanteissa myös lauantaisin.”

”Muistuttaisimme, että törmäpääskyn pesintäpaikat syntyvät maa-ainesten nostotoimien seurauksena. Pääskyet ovat viihtyneet alueella aktiivisesta pitkäaikaisesta toiminnasta huolimatta. Emme riko käytössä olevia pesiä ja jätämme toiminnan loputtua niille jyrkän seinämän pesä paikaksi. Suurin uhka pääskysten viihtymiselle alueella lienee toiminnan loppuminen ja maisemointi.”

”ELY ehdottaa lausunnossaan uuden pohjaveden havaintoputken asentamista ottoalueen länsipuolelle. Ottoalueen luoteispuolelta löytyy jo pohjavesiputki, joten voisikohan tätä jo olemassaolevaa havaintoputkea hyödyntää uuden asentamisen sijasta. Havaintoputki näytti ehjälle 8.1.2026 maastokäynnillä.”

Oheismateriaali:

- sijaintikartta
- suunnitelmakartta

Lisätiedot: Ympäristösihteeri Katja Lappalainen, puh. 044 459 6815

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta myöntää hakijalle maa-aineslain sekä ympäristönsuojelulain mukaisen yhteisluvan haettuun kokonaismäärältään 250 000 m³ maa-aineksen ottamiseen sekä kiviaineksen murskaukseen kiinteistöille Sorapirtti 931-412-5-78 ja Rajatorppa 931-412-5-125, Viitasaari.

Lupa myönnetään 10 vuodeksi. Hakemuksessa, 4.2.2025 päivätyssä otto-suunnitelmassa ja sen liitteissä, esitetyn lisäksi tulee maa-aineksen ottamisessa ja murskauksessa noudattaa seuraavia määräyksiä:

Lupamääräykset

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Lisäksi ottamisalue tulee suojata riittävän korkealla ja sään kestäväällä aidalla. Alueelle tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassa oloaika.

Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.

2. Alin sallittu ottotaso on +126,00 (N2000), mutta kuitenkin vähintään 4 metriä ylimmän havaitun pohjavesitason yläpuolella. Ottamistaso nousee kohti koillista tasoon +128,00 (N2000). Pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
3. Ottoalueen ja lähdealueen väliseen maastoon, ottoalueen länsipuolelle, tulee asentaa uusi näytteenottoon sopiva pohjavedenhavaintoputki.

Havaintoputki tulee asentaa riittävän tehokkaalla porakoneella. Havaintoputki asennetaan kallioon asti kolmen metrin kalliovarmistuksella. Putkimateriaalina käytetään PEH-putkia (halkaisija 50 mm). Havaintoputki suojataan suojaputkella ja huomiomerkinä sekä ne lukitaan (avain tulee toimittaa myös Lupa- ja valvontavirastolle). Putki tiivistetään maanpinnasta bentoniitilla tai vastaavalla. Kaluston valinnassa ja työn toteutuksessa tulee tarkasti huomioida tutkimuskohteen sijainti pohjavesialueella.

Havaintoputkesta toimitetaan putkikortti, jossa esitetään kairausvyödyt, maalajiarviot, x-, y- ja zkoordinaatit (putken pää ja maanpinta) sekä muut tarvittavat havainnot. Havaintoputkikortti toimitetaan sekä pdf- että muokattavassa muodossa kunnan viranomaisille ja Lupa- ja valvontavirastolle. Koordinaatit tulee ilmoittaa ETRS TM35FIN- muodossa. Käytettävä korkeusjärjestelmä on N2000.

4. Alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta tulee ottaa vesinäyte ennen toiminnan aloittamista, toiminnan päätyttyä sekä kolmen vuoden välein toiminnan aikana.

Vesinäytteestä tulee tutkia väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi öljyhiilivedyt C10-C40.

Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota.

Pohjavesipinnan korkeus tulee mitata neljä kertaa vuodessa. Pohjavesipinnan korkeuden mittaustulokset sekä pohjavesinäytteiden tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

5. Toiminnan ajalliset rajoitukset

Murskaaminen on sallittu arkipäivisin ma–pe klo 7–22
Rikotus on sallittu arkipäivisin ma–pe klo 8–18
Kuormaaminen ja kuljetus on sallittu arkipäivisin ma–pe klo 6–22

Murskaustoimintaa ei sallita 1.6.-31.8. välisenä aikana, eikä 22.12.-31.12. välisenä aikana. Poikkeuksena edellä mainittuun toiminta-aikaa koskevaan rajoitukseen murskaustoiminta sallitaan vuonna 2026 kuitenkin 15.6. saakka.

Murskaustoimintaa ei saa harjoittaa pyhäpäivinä. Kuormaus ja kuljetus on sallittu myös kesäaikana.

6. Meluhaittojen ehkäisy

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituisen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 LAeq ja yöohjearvoa (klo 22–7) LAeq 50 dB sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB. Toiminta tulee sijoittaa alueella siten, että kaivannon reunat ja varastokasat ehkäisevät mahdollisimman tehokkaasti melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Haitallista melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin ja muilla vastaavasti ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on tarvittaessa rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Jos määrättyjen meluohjearvojen ylittymistä on syytä epäillä, tulee luvan saajan valvontaviranomaisen vaatiessa teettää kustannuksellaan melumittaus lähimmillä asuinkiinteistöillä toiminnan aikana. Mittaussuunnitelma tulee esittää valvontaviranomaiselle ennen melumittausta. Mittausten niin osoittaessa on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi ohjearvojen mukaiselle tasolle. Tarvittaessa melumittaus on tehtävä viranomaisen niin määrätessä myöhemmin uudelleen.

7. Murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Muraus-asetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Murskauslaitoksen sijoittumisessa kiinteistölle tulee huolehtia siitä, että Muraus-asetuksen mukainen 300 metrin vähimmäissuojaetäisyys melua tai pölyä aiheuttavasta toiminnasta täyttyy lähimpiin asumiseen tai loma-asumiseen käytettäviin rakennuksiin tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitseviin oleskeluun tarkoitettuihin piha-alueisiin tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen.

Toiminta-alueesta 500 metrin säteellä sijaitsevien kiinteistöjen asukkaille tulee ilmoittaa murskauksesta mahdollisimman tarkka ajankohta hyvissä ajoin ennen toimintajakson alkamista.

8. Pölyhaittojen ehkäisy

Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 µg/m³, 24 h keskiarvona mitattuna. Tarvittaessa, mikäli on

aihetta epäillä raja-arvon ylittyvän, toiminnanharjoittajan on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä tehtävä pölypäästöön liittyvä mittausta. Pölyhaittoja tulee tarpeen mukaan ehkäistä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä.

Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettu piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, on pölyn joutumista ympäristöön estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

9. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Murskausjakson aikana alueelle sijoitettavat polttoainesäiliöt tulee olla lukittavia sekä ylitäytönestimellä ja laponestolaitteella varustettuja. Niiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne tulee sijoittaa lujiin ja tiiviisiin suoja-altaisiin, joiden tilavuus on suurempi kuin polttoainesäiliöiden tilavuus. Tällöin suoja-altaat tulee varustaa katoksilla tai sadeveden poistoja erotuslaitteilla. Altaisiin kertynyt vesi poistetaan säännöllisesti. Toiminnassa tarvittavat voiteluöljyt ja muut vaaralliset aineet tulee säilyttää omissa astioissaan tiivispohjaisessa lukittavassa varastokontissa tai vastaavassa. Murskaus- ja louhintajakson loputtua polttoainesäiliöt tulee siirtää alueelta pois.

10. Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Viitasaaren kaupungin öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi. Vahinko- ja onnettomuustilanteita varten on alueelle varattava riittävä määrä imeyttämismateriaalia.
11. Alueelle ei saa jättää roskaa, jätettä eikä tarpeettomia rakenteita tai esineitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä omiin keräysastioihinsa ja toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle ensisijaisesti hyötykäyttöön. Vaaralliset jätteet kuten öljyiset jätteet

tulee varastoida omissa selkeästi merkityissä astioissaan ja säilyttää suljetussa tilassa, huoltovaunussa tai kontissa ennen toimittamista hyväksytyyn vastaanottoon.

12. Urakoitsijat ja toimintapaikalla toimiva henkilöstö tulee perehdyttää tämän ympäristösuojelulain ja maa-aineslain mukaisen yhteisluvan ehtojen sekä vahinkotilanteiden varalle. Henkilöstön käytössä tulee olla toimintaohjeet vahinkotilanteiden varalle. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön yhteystiedot tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
13. Toiminnanharjoittajan tulee seurata toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) kehittymistä ja parhaiden ympäristökäytänteiden (BEP) kehittymistä sekä varautua niiden käyttöönottoon.
14. Ennen kunkin toimintajakson aloittamista murskausasema esitetään toimintakunnossa ja ilmoitetaan työmaavastuuhenkilöiden tiedot ympäristönsuojeluviranomaiselle.
15. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta, tuotantomääristä, toiminnassa syntyvistä jätelajeista, jätemääristä ja niiden toimituspaikoista sekä poikkeuksellisista tilanteista.

Yhteenveto laitoksen tarkkailusta ja kirjanpidosta on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

16. Alueen loppumuotoilu suoritetaan suunnitelman mukaisesti. Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu.

Mikäli alueelle asettuu törmäpääskyjä, tulee alueen jälkihoidossa huomioida myös lupamääräys 18.

Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2028 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa Lupa- ja valvontaviraston edustaja.

17. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta ja lopettamisesta sekä toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisista keskeyttämisistä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on selvitettävä tarvittavat ympäristönsuojelutoimet, jotka alueella on tarpeen tehdä.

18. Sorakuoppien reunoille voi asettua pesimään törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: erittäin uhanalainen/EN). Muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue tulee jättää luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset tulee suojata aitaamalla.
19. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti NOTTO-järjestelmän kautta. Tarvittaessa tiedot voi toimittaa valvontaviranomaiselle sähköpostitse

Toiminnan aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta
Ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Vakuuden määrääminen:

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee hakijan antaa 25 200 euron vakuus lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi. Hyväksyttävä vakuus on takausvakuutus, pankkitakaus tai pankkitalletus, josta tulee toimittaa kuittaamattomuussitoumus Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan hyväksi.

Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta yli lupapäätöksen voimassaolon kuitenkin aina siihen saakka, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Samaa vakuutta voidaan käyttää niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaan tehtävän ottamisen ei katsota aiheuttavan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia haitallisia seurauksia. Luvan myöntämisestä ei katsota aiheutuvan ympäristönsuojelulain 49 §:n tarkoittamaa haitallista seurausta tai sen vaaraa, vaan tämän hetkisen tiedon mukaan luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla. Hakemuksessa ja suunnitelmissa esitetty toiminta on järjestetty murskaustoimintojen yleisesti käytössä olevien hyvien toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan tässä luvassa annettuja määräyksiä, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveys haittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen

vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 3 §:n mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että etäisyys asuinrakennukseen ja loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Tuotantoalueella ei ole tiedossa erityisiä luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella erityisesti suojeltavia lajeja ja luontotyypppejä. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan estää annetuilla määräyksillä.

Rajoituksilla on haluttu varmistaa, että toiminnasta ei aiheutuisi alueen asukkaille kohtuutonta räsitusta, terveyshaittaa tai viihtyisyyshaittaa. Haittojen rajoittamiseksi on asetettu toiminta- ja aikarajoituksia sekä annettu määräyksiä toiminnan sijoittamisesta, suojauksesta sekä tarkkailusta. Annetut lupamääräykset ovat tarpeellisia, jotta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara sekä ottamisen vahingollinen vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä siitä aiheudu haittaa tai vaaraa.

Lausuntojen huomiointi
Saapuneet lausunnot on otettu huomioon lupaharkinnassa ja lupamääräyksissä.

Lupamääräysten 1–19 yksilöidyt perustelut

Lupamääräykset 1, 2
Lupamääräykset on annettu haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

Lupamääräykset 3, 4
Lupamääräykset on annettu pohjaveden laadun seuraamiseksi.

Lupamääräykset 5, 6, 7
Meluhaittojen ehkäisemiseksi on rajoitettu toiminta-aikoja sekä määrätty melupäästöä koskevista rajoista ja suojauksista ja meluvaikutuksen tarkkailusta.

Lupamääräys 8
on annettu pölyhaittojen rajoittamiseksi.

Lupamääräykset 9, 10
Määräykset on annettu pohja- ja pintaveden sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 11

Määräys on annettu asianmukaisen jätehuollon turvaamiseksi ja alueen roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 13

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskeva määräys on annettu ympäristönsuojelulain nojalla.

Lupamääräykset 1, 12, 14, 15, 17, 19

Määräykset on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 16

Lupamääräys on annettu maaperän pilaantumisen- ja maisemahaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi sekä alueen turvallisuuden varmistamiseksi ottotoiminnan päättymisen jälkeen.

Lupamääräys 18

Lupamääräys on annettu luonnonsuojelulain mukaisen erittäin uhanalaisen eläinlajin turvaamiseksi.

Ottamisen aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan sallia, koska toiminta on jatkoa aikaisemmalle maa-aineksen ottamiselle. Mikäli lupa muuttuu tai kumoutuu, on tilanne sora-alueella mahdollista palauttaa ennalleen. Päätöksen täytäntöönpanon ei tästä syystä katsota tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi.

MAININTA LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMISESTA
Jos asetuksella annetaan tämän lain nojalla myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassa olosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LUVAN VOIMASSA OLO

Lupa on voimassa 10 vuotta. Lupa on voimassa 30.3.2036 saakka.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi lupa. Tämä päätös on määräaikana voimassa, kunnes uusi lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan.

Tarkastusmaksu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan mukaisesti tarkastusmaksuksi määrätään 4853,5 euroa. Maksuun lisätään hakemuksen ja päätöksen tiedottamisesta aiheutuvat kulut ja asianosaisten kuulemiskulut.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-6, 10-13, 19-20 ja 23 §.

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 6 ja 7 §. Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27, 42, 43, 44, 47a, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 83 - 87, 96, 190 ja 191 §.

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2 ja 11 - 15 §.

Jätelaki (646/2011) 12, 13, 15, 72, 118 §.

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992).
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017).
Luonnonsuojelulaki (9/2023)
Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristöpalveluiden maa-ainestaksa (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 4.3.2025 § 10).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Käsittelymaksuun saa hakea valittamalla muutosta samoin kuin pääasiaan. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakija, muistutuksen/mielipiteen tekijät, Lupa- ja valvontavirasto, terveydensuojeluviranomainen, kuulutus tiedoksi muille asianosaisille, kuulutus Viitasaaren verkkosivut

Tarkastetusta, allekirjoitetusta ja 23.3.2026 nähtävänä pidetystä pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa

23.03.2026

Auli Mattola
Toimistos sihteeri

Sähköinen allekirjoitus

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 21**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty 23.3.2026

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 29.4.2026.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4 krs.
Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 564 2760
Puhelinnumero: 029 564 2780 (vaihte)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Viitasaaren kaupungin kirjaamosta.

Posti- ja käyntiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari

Sähköpostiosoite: viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi

Puhelinnumero: 014 459 7411

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.